

Spomienkové zhromaždenie 7. 7. 2019

Pieseň: **HOJ VLASTĚ MOJA** (T4)

Milí hostia, bratia a sestry, buďte srdečne vítaní v dnešné pamätihodné popoludnie, v ktorom chceme spoločne vzdať úctu vynikajúcemu Veselskému rodákovi, Mons. PhDr. Štefanovi Moysesovi, od ktorého úmrtia uplynulo stopäťdesiat rokov. Odvtedy prešiel slovenský národ mnohými svetlými i tmavými obdobiami svojich dejín, stačí spomenúť niekoľko desaťročí tvrdej maďarizácie, potom vznik prvého štátneho útvaru v novodobých dejinách – Československej republiky, prvej Slovenskej republiky z milosti nacistického Nemecka, po druhej svetovej vojne to bola Československá socialistická republika z vôle Sovietskeho zväzu a povojnového usporiadania dohodnutého Víťaznými mocnosťami a napokon samostatná Slovenská republika od 1. januára 1993 z vôle vtedajších vládnucich strán.

Napriek tomuto hektickému, no bohužiaľ niekedy iba politickému procesu, sa zdá, že si postupne uvedomujeme, akú dôležitú úlohu má naša národná identita v priestore nášho spoločného „Európskeho domu“, na začiatku 21. storočia. Národná identita, naša národná hrdosť a vzájomná súdržnosť nemôžu stať iba na vôli našej politickej reprezentácie, ale musia mať oveľa hlbšie a „širšie“ korene. Veľmi presne to definuje aj preambula Ústavy: „My, národ slovenský, pamätajúc na politické a kultúrne dedičstvo svojich predkov, a na stáročné skúsenosti zo zápasov o národné bytie a vlastnú štátnosť, v zmysle cyrilo-metodského duchovného dedičstva a historického odkazu Veľkej Moravy ... uznášame sa ... na tejto ústave:“ Cyrilo-metodské duchovné dedičstvo a stáročné zápasy o národné bytie a vlastnú štátnosť definujú našu odlišnosť a zároveň jedinečnosť a z nich vyplývajúcu národnú hrdosť a vzájomnú súdržnosť. Ako pred dvadsiatimi dvoma rokmi napísal vtedajší pán starosta Štefan Kosec v úvodníku brožúrky od Milana Hromníka – „Veselé – rodisko biskupa Moyzesa“, citujem: *„Keď pochopíme dejiny, naučíme sa poznať seba, porozumieť si, pochopíme potrebu vzájomnej spolupatričnosti, občianskej tolerancie a vzájomnej úcty. Ved' vo Veselom vždy žili a žijú čestní, pracovití a svedomití ľudia, ktorí si vedeli aj vedia nájsť to správne miesto v živote.“*

Aby si naša generácia, a aj po nás prichádzajúce dokázali nájsť to „správne miesto“ prišli sme sa dnes inšpirovať príkladom nášho rodáka Štefana Moysesu. Prišli sme na toto miesto, lebo je v ňom stále prítomný duch toho, ktorý urobil slávnym nie seba, ale nás všetkých. Prišli sme mu vzdať hold, lebo on a jeho život pozdvihli našu národnú hrdosť a vzájomnú súdržnosť. Nech je táto naša skromná slávnosť preniknutá rodinným a priateľským duchom. Dnes nemusíme byť príliš „oficiálni“, pretože sme tu všetci svoji. Urobte si prosím pohodlie a nechajte sa unášať slovom ...

Pretože prvé významné obdobie nášho rodáka sa odohrávalo medzi našim bratským chorváckym národom, nech nás k nemu povedie aj nasledovná pieseň „Pruži mi ruke“ (slovensky: Daj mi svoje ruky).

Pieseň: **PRUŽI MI RUKE** (T2)

Milí prítomní, je asi zbytočné pripomínať vám základné životopisné údaje vysoko cteného Štefana Moysesu. Keď PhDr. Štefan Baranovič vo svojom príspevku „Ku koreňom osobnosti biskupa Š. Moysesu“ (MS 2007) napísal: *O jeho rodine a detských rokoch vieme veľmi málo, lebo k tejto etape svojho života a k rodisku vôbec, sa nerád vracal*, bolo to určite aj preto, lebo otec mu zomrel, keď mal 20 mesiacov a mama, keď mal sedem rokov. O to viac hľadal svoj domov najskôr v školskom prostredí, potom už ako kňaz a mladý profesor aj medzi Chorvátmi. Rodisko, ale aj celý kraj okolo staroslávnej Trnavy, nášho slovenského Ríma patrilo pod cirkevnú správu ostrihomského arcibiskupstva. Horlivý kňaz Štefan Moyses ovládal šesť jazykov – latinský, grécky, nemecký, francúzsky, maďarský a chorvátsky. Hoci vášeň k múdrosti a štúdiu mu bola

prirodená, netúžil po cirkevných a svetských tituloch. Všetku úctu a autoritu si získal postupne, svojím vzdelaním, ale aj ľudským prístupom a nadovšetko schopnosťou čítať znamenia čias. Vďaka úprimnej viere, oplýval prorockým duchom, ktorý ho vždy viedol tam, kde mohol naplno využiť dary od Pána Boha.

Povzbudený príkladom iného slávneho Slováka, rodáka z neďalekých Považian (pri Novom Meste nad Váhom, predtým sa obec volala Svätý Kríž) – Alexandrom Rudnayom, neskorším ostrihomským arcibiskupom a Uhorským primasom, ktorého spoznal počas svojich štúdií filozofie v Trnave, mohol postupne dozrievať aj jeho „slovenský“ duch.

Svetozár Hurban Vajanský napísal v jeho životopise tieto slová: *V Moysesovi našla si slovenská myšlienka už muža mocného, jasného, vplyvného, ktorý mal za sebou školu ilýrskeho preporodenia¹⁹ a tuhých bojov za národnosť, ktorý jej mohol pomôcť na krídla k vyšším letom. Bez predchodcu chytil sa do práce, veľkým a mocným pred oči postaviť tri milióny slovenského národa: ajhľa, tu jestvuje národ, o ktorý dosiaľ nestaral sa nikto, ale vy musíte sa starať, ak nechcete hrešiť proti Bohu a ľuďom! Opravdivý Mojžiš, šiel viesť národ svoj z poroby, ale klesol, prv než by bol z výšiny uzrel zem zaslúbenú.*

Od jesene roku 1829 do roku 1851, teda viac ako 21 rokov slúžil svojou vzdelanosťou a rozhľadom našim hrdým južným bratom, potomkom obyvateľov slávnej rímskej provincie Illyricum. Počas týchto rokov pracoval ako profesor, kráľovský cenzor, (treba podotknúť, že veľmi zhovievavý k vychádzajúcim dielam chorvátskych autorov, čo bolo trňom v oku pre vtedajšiu nacionalisticky zmýšľajúcu maďarskú „lobby“), od roku 1847 aj ako kanonik v záhrebskej sídelnej kapitule, rektor záhrebského seminára, člen tzv. „Banskej rady“ (ktorá bola „pravou rukou“ vtedajšieho – bána – župana Josipa Jelačića), v ktorej zastával úlohu predsedu povereníctva školstva, kultúry a osvety. Bol to vlastne orgán, ktorý sa usiloval o väčšiu samostatnosť chorvátskeho národa. Jazyková zdatnosť ho určite predurčila aj na úlohu delegáta na sneme vo vtedajšom Prešporke v rokoch 1847 - 1848.

Tu treba krátko spomenúť osobnosť slávneho trnavského rodáka, o deväť rokov staršieho Štefanovho spolubrata a priateľa, prvého záhrebského biskupa, od roku 1852 po povýšení záhrebského biskupstva na arcibiskupstvo aj arcibiskupa Juraja Haulika. Haulik bol národovec a bojovník za práva a jazyk Chorvátov. Známy je jeho výrok: „Narodil som sa ako Slovak, a zomriem ako Chorvát.“ Tak veľmi miloval chorvátsky národ. Na významnom cirkevnom akte povýšenia biskupstva na arcibiskupstvo a metropoliu, ktorým sa Chorváti stali cirkevne nezávislí od maďarskej cirkevnej hierarchie, mal nezastupiteľný podiel aj Štefan Moyses, ktorý desať mesiacov s podporou vtedajšieho chorvátskeho bána – župana Josipa Jelačića apeloval u cisára Františka Jozefa I. vo Viedni v tejto veci. Ostáva nám len závistlivá otázka smerujúca k hlavnému Architektovi ľudských dejín, prečo sa „takí“ ako Haulik, Moyses, Jelačić nestretli v našom národe. Je dosť možné, že náš národ ešte nebol na to pripravený.

S. H. Vajanský píše: „30. augusta 1850 bol Moyses kráľom Františkom Jozefom I. vymenovaný za banskobystrického biskupa. Možno si predstaviť tú radosť v slovenskom národe, keď táto správa začiatkom septembra doletela na naše kraje. Moyses pokorne prijal novú fárcu. Cestoval zo Záhrebu do Viedne a dňa 19. septembra zložil prísahu do rúk Jeho Veličenstva. No razom nemohol odtrhnúť sa od svojich záhrebských povinností. Zostal v Záhrebe až do 15. marca 1851. Dňa 23. marca opustil Chorvátsko, ktoré mu bolo za 21 rokov a 3 mesiace druhou vlasťou, a kde zanechal stovky priateľov a tisíce svojich ctiteľov.

¹⁹mal za sebou školu ilýrskeho preporodenia — Moyses prišiel na Slovensko z Chorvátska, kde sa aktívne zapájal do národnosťjednocovacieho hnutia južných Slovanov, nazývaného ilyrizmus podľa mena Ilýrov, starovekého slovanského kmeňa sídliaceho na Balkáne. V dobách rímskej nadvlády sa západná časť balkánskeho polostrova volala Ilýriou (Illyricum). Pojem „Ilýri“, popri našom „Juhoslovania“ sa v našej staršej spisbe používa ako spoločný názov pre južných Slovanov vôbec.

Ale čo zanechal najcennejšieho, to boli celé plejády učeníkov, ktorí počas sedemnásťročnej profesúry vyšli zo záhrebských ústavov.“

Teraz začal aj pre neho platiť nový „status quo“ definovaný pomermi v Hornej zemi, nazývanej v maďarčine *Felvidék*. Akademický maliar Viliam Hornáček to v roku 1997 opísal slovami: „Nuž naša národná pamäť – naše dejiny sú plné takých, ktorí sa odrodili (ktorých Vajanský nazýva odpadlíkmi – renegátmi – pozn. autora) a zapredali cudzím záujmom. A osobnosti ako Bernolák, Štúr či náš dnešný oslávenec Moyses tvoria iba ozdobu trňovej koruny, toľké storočia potupne nasadenej na hlave nášho národa.“ Novým miestom povstával aj nový boj, na území jemu tak drahom, ale o to viac zlynčovanom rozbrojmi šľachty a zvyšku národa. Hoci sa v hodnosti biskupa stal Štefan Moyses šľachticom, srdcom ostal poslušným synom Boha a svojho národa. Nie, neozvali sa v ňom, nepredrali na povrch nijaké panské maniere, lebo v ňom nikdy ani neboli. Nevstúpil do žabo-mysích vojen medzi Pešťou a Viedňou. Nenárokoval si väčšie práva a moc v novej hodnosti. Skôr sa na ňom vyplnili slová Písma: „Lebo čím viac je múdrosti, tým väčšmi pribúda aj mrzutosti. A ako si niekto zväčšuje vedomosti, tak si zväčšuje aj bolesť. (Kaz 1, 18)

Náš „múdry muž“ vstúpil na nový úsek svojej životnej Kalvárie ...

Pieseň: **Staroslovenský Otčenáš** (T3)

Báseň: Andrej Sládkovič: **Štefanovi Moysesovi**

„Ak vôbec, potom bolo určite ťažké obdobie, keď Štefan Moyses 21. júla (?) 1851 začal svoju biskupskú službu. Tam, kde sa zjavila vzájomná nedôvera, odpudivé napätie a sebavedomie, vedel svojou príťažlivou, otvorenou prirodzenosťou, vzbudzujúc lásku a dôveru, pracovať na upokojení mysle.“ - Tieto slová povedal Ferencz Berlicz v roku 1876 pri storočnici banskobystrického biskupstva, pričom mu vôbec nešlo vyslovovať posmrtné chvály na adresu už sedem rokov mŕtveho biskupa. Bola to jednoducho pravda. No nebola pravda o vzájomnej nedôvere, keď povstávala maďarónska zášť proti mužovi, o ktorom sa vedelo, že je orientovaný národne.

Vo svojom prvom pastierskom liste udáva Moyses líniu svojej služby v duchu slov Ježiša Krista v 6. kap. Matúšovho evanjelia: „Nebudte ustarostení o svoj život, čo budete jesť, ani o svoje telo, čím sa zaodujete. Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše. Prízvukuje slovo „najprv“, lebo Kristove slová sú ďaleko od toho, aby nás snád' od práce odhováral. Lebo práve práca je veľmi potrebná, že sa z nej telesné i duchovné sily človeka rozvíjajú ... ale aj z tej príčiny, že sa nám pracovitnosť od Boha priam prikazuje: V pote tváre budeš jesť svoj chlieb.“

Túto tému rozvíja ďalej, odporúčajúc spokojnosť, „lebo ľudia nie v skvostných palácoch, ale v obyčajných chalupách najviac spokojní, t.j. najviac šťastní bývajú. Poukážuc na veľký pokrok techniky v živote národov, ktorá človekovi aj živly podrobila, čo napomáha síce všeobecnému blahobytu, a mohla by slúžiť ku šťastiu národov, vidíme, že vlastne blahobyt ňou nerastie. To dokazuje klátiaci sa stav terajšej ľudskej spoločnosti. Potom hovorí o klamlivých prorokoch, ktorí tliachajú o šťastí pospolitého ľudu tak, aby ho pobúrili, pričom si takíto klamliví proroci dávajú majetok a krv zvedeného ľudu ako podnožku svojho vyvyšovania a oslavovania. Ľudia sa nechávajú zviest' preto, lebo nehľadajú najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť.

Biskup Moyses sa nebojí zastať práv nielen svojich veriacich, ale aj celého slovenského národa, tak ako to opisuje jeho list viedenskému panovníkovi z roku 1861, tzv. „Viedenské memorandum slovenské.“ V ňom okrem iného expresívne píše: „Nemaďarské obyvateľstvo je vystavené od stoličných úradníkov všemožným „sekatúram“. Prípisy iba po maďarsky dostáva, proti výstupkom a prechmatom úradov nenachádza

ochrany ani u stolice ani u námestníctva. Ono je schválne odsúdené na ohlúpnutie, lebo mu berú všetky prostriedky vzdelávania, takže musí klesnúť ku zhovädeniu, na hanbu krajinskej histórie predchádzajúcej dnešný terorizmus. A v Pešti na sneme s veľkou okázalosťou mlátia prázdne frázy o rovnoprávnosti, aby si nadobudli nezaslúžený chýr o svojej slobodomyselnosti.“

Nepripomína nám tento text aj časy prítomné?

Na sviatok sv. Cyrila a Metoda poznamenáva: „Cieľom Cyrila a Metoda je zjednotenie kresťanskej Cirkvi, na rôzne strany rozpadnutej. To je jedna z najvznešenejších úloh, ktoré Slovanstvo má uskutočniť. Pri menách Cyrila a Metoda to isté cíti uvedomelý slovanský kresťan: že od týchto apoštolov prijal jeho národ pred tisíc rokmi kresťanstvo. Kto na cirkevnú jednotu v Slovanstve myslí, ten nemôže nemyslieť na prvých apoštolov. Šťastne teda pracuj, Cyril a Metod slovenský, buď požehnaný ty, ktorý doniesieš čo len jeden kameň ku kostolu cirkevnej jednoty vo veľkom Slovanstve!“

Tu chcem len stručne spomenúť veľké zásluhy nášho rodáka pri preložení sviatku našich vierozvestov. Celé sa to odohralo v kontexte tisícročných osláv ich príchodu v roku 1863. Náš biskup chcel, aby tento jubilejný rok bol svätený jednomyselne a v rovnakom čase na celom Slovensku! Najväčšia slávnosť bola vtedy v Selciach, v dedine stojacej blízko Banskej Bystrice, už v dňoch 30. a 31. mája. Po kázni, ktorú mali Štefan Závodník a Juraj Slotta sa v sprievode spieval starosloviensky Otče náš. Po omši udelil biskup Moyses všetkým plnomocné odpustky a svoje pastierske požehnanie. Moyses začal s oslavami na Slovensku vo veľmi vysokom cirkevnom i národnom štýle, pričom k oslavám tiež pridal žiadosť k pápežovi o preloženie liturgickej spomienky sv. Cyrila a Metoda z 9. marca na 5. júla. Čo Rím pre banskobystričskú diecézu potvrdil 2. júna 1864. K jeho žiadosti sa na Slovensku pridal aktívne spišský biskup Ladislav Zábojský a pasívne i nitriansky biskup Augustín Roškováni (1807 - 1892). Záhrebský kardinál Juraj Haulik vo svojom pastierskom liste zo dňa 19. mája 1863 píše, že pápež Pius IX v odpovedi z roku 1862 (5. 12. 1862) udelil úplné odpustky veriacim chorvátsko – slovenského územia ... Tu sa Haulik priznáva k svojim slovenským koreňom. Dôvodí, že pápež Hadrián II. po smrti sv. Cyrila ustanovil sv. Metoda za metropolitu Panónie so sídlom v Srijeme (Syrmium, na mieste dnešnej Sremskej Mitrovice v Srbsku), „*teda v oboru hraníc otčiny našu zovierajúcich.*“ Potom Haulik vysvetľuje, prečo aj chorvátski a slavónski biskupi žiadali preložiť sviatok sv. Cyrila a Metoda z 9. marca na 6. apríla, no nakoľko je to v roku 1863 Veľkonočný pondelok, alebo v iných to pripadá na Veľký týždeň, preto biskupi súhlasili s návrhom na 5. júla. A tak to aj odvtedy zostalo, aby sa náš veľký sviatok mohol sláviť s čím väčšou slávou v mesiaci pre zhromažďovanie prívetivom.

Meditácia: prof. Mgr. art Božidara Turzonovová (Záhreb 14. - 16. 5. 2014, s. 61 - 70) (NEODZNELA)

Podľa gréckej tradície spočíva vrchol ľudskej dôstojnosti v poznaní. Človek svojím intelektom, rozumom, touto božskou schopnosťou prevyšuje na svete všetko ostatné, môže všetko spoznávať, dokonca i Boha. Podľa Aristotela a Platóna bolo vrcholom filozofie „vzdvihnutie intelektu k Bohu.“ Písmo sväté, biblia toto popiera - Boh je nepoznatelný, presahuje ľudský rozum, intelekt a dokonalosť človeka je v plnení Božej vôle a podľa Nového zákona v láske. V tomto kontexte svätému Cyrilovi bol veľkým vzorom a inšpirátorom svätý Gregor Naziánsky, zvaný Teológ, ktorý podobne ako svätý Cyril bol dušou básnik. Svätého Cyrila inšpiroval najmä jeho názor na poslanie človeka vo svete. Interpretáčny vzťah k študovaným textom a ich obsahu, či už k Svätému písmu alebo k dielam svätých Otcov gréckych alebo aj alexandrijských, bol u solúnskych bratov hlboko hermeneutický (prvotným vlastným účelom hermeneutiky bol výklad sakrálnych textov). Poskytovalo im skúsenosť posvätného. Cítili potrebu sa čo najbližšie primknúť k onomu Druhému v texte, zrušiť hranice medzi Ním a Nimi. V interpretačnom vzťahu interpret bytostne súhlasí

s obsahom myšlienky, identifikuje sa s ňou, text je preňho zdroj, v ktorom ten Druhý mu prináša seba ako dar. Interpretovať text, a najmä sakrálny text, znamená byť ním priťahovaný a túžiť po tom, aby sa preňho otvoril. Je to zvláštny intenzívny kreatívny a hlboký vzťah. Bratov zaujíma Písmo sväté, lebo ho potrebujú. A potrebujú ho preto, lebo ich zaujíma, nezaujmajú ich žiadne štátne výsady a funkcie – unikajú pri akýchkoľvek politických turbulenciách do kláštorov, ktoré v tých časoch boli často aj centrami filozofie.

Prenikanie interpreta do textu prebieha paralelne s prenikaním textu do interpreta, je ním predchnutý, snaží sa a usiluje sa o to, aby ním bol predchnutý aj prijímateľ. Je ním oduševnený, to znamená, že obsah prechádza jeho dušou, stáva sa jeho dušou, stáva sa ním samým. Dôkazom osobnej premeny svätých Cyrila a Metoda je ich svätosť, ktorá je znamením ich vnútornej Duchovnej milosti, toho najvyššieho božieho daru, ktorým môže byť ľudská bytosť obdarená.

Solúnski bratia nedisponovali žiadnym mediálnym či masmediálnym inštrumentálom, účinok ich pôsobenia sa šíril spôsobom naratívnym a memetickým. Z hľadiska novo konštituovanej postmodernej vedy memetiky možno konštatovať, že to boli práve pozitívne memy, ktoré ovplyvnili zmenu myslenia a spôsob života obyvateľstva. Zamýšľajúc sa nad pôvodom religiozity autor nasledovného citátu „kriticky se staví (Viktor E. Frankl, poznámka autorky) proti tvrzením, že by religiozita bola vrozená, odmieta, že by sa predávala biologickou cestou, ale naopak zdôrazňuje, že se predáva cestou tradície. A zde lze opět s úžasem konstatovat, že autor předjímá objev mémů jako jednotek zkušenosti.“

Pre vysvetlenie pojmu memetika uvádzam citát: „Kultúrna evolúcia bola od svojho počiatku rýchlejšia ako biologická, zrýchľovala sa a možno odhadnúť, že v našej dobe je kultúrna evolúcia prinajmenšom miliónkrát rýchlejšia ako evolúcia biologická. Hlavnými aktérmi tejto zrýchľujúcej sa dynamiky sú replikátory nového typu, odlišné od génov, mémy. Mémy sú stavebnými komponentmi kultúrnych fenoménov. Sú to pracovné návyky, pravidlá etiky, mravné normy, príbehy z mýtov, myšlienky z vedeckých teórií, hudobné motívy, módné nápady, klebety. Ako gény, aj mémy sa prenášajú medzi individuami, replikujú sa, mutujú a rekombinujú. Na rozdiel od génov nepodmieňujú a neovplyvňujú materiálne vlastností ľudí, ale ich duchovné vlastnosti, psychiku, a cez ňu správanie.... Kým tradičná psychológia a sociológia sa zaoberajú otázkou, ako ľudia získavajú idey, memetika stavia otázku na hlavu a pýta sa, ako si idey získavajú ľudia.... Ako majú gény materiálne nosiče – nukleové kyseliny – majú ich aj mémy. Hlavným nosičom mémov sú stavy neurónových sietí ľudského mozgu. Tieto stavy sa rozmnožujú, replikujú tým, že sa ich konfigurácia prenáša z jedného jedinca na iného po transformácii na vhodné signály, poväčšine slovné. Preto nástup artikulovanej reči bol rozhodujúci pre explozívny rozbeh kultúrnej evolúcie....“

Cyrilo-metodská tradícia, dedičstvo otcov, sa teda udržiavalo a zachovávalo napriek všetkým utlmovacím snahám franskej cirkevnej vrchnosti, alebo neskôr napriek maďarskému útlaku. Po celý dejinný čas ako skrytý oheň tela a uchovávala v ľuďoch jeho vieru, ale najmä jazyk.

Dokladom toho nech budú slová jedného z najväčších slovenských básnikov dvadsiateho storočia Milana Rúfusa z jeho úvahy Tri schôdzky s Marínou (mal na mysli Andreja Sládkoviča a jeho báseň Marína):

„...Vyšla knižne vtedy, keď uzákonený jazyk mal len tri roky. Vznikol zdanlivý paradox. Mohlo by trojročné dieťa vydžadovať takú veľbáseň? Vysvetlenie je iba jedno. To dieťa muselo byť oveľa staršie než jeho úradný rodný list. Je viac ako zrejmé, že Štúrovci si národ nevymýšľali. Štúrovci len kodifikovali to, čo pred nimi vytvoril sám nevyspytateľný život. Národ si nemožno vymyslieť. A práve tak - s Hviezdoslavom povedané –

„národ nelža vypátrať ako znamenie z ručníka“. Tento „nepochopiteľne“ včasný výtrysk národného ducha skrze už suverénne slovo básne bol celkom pochopiteľný. Veď umelecké dielo, akokoľvek je aj jeho horizontálou, je hlavne vertikálou ducha. Je to krásny kríž. To platí aj o Sládkovičovej Maríne. Na počiatku slova bol národ. Rodič slova....“

Myšlienka o bratstve všetkých ľudí v Kristovi umožnila svätému Cyrilovi a Metodovi vykonať originálnu misiu, inkulturovanú evanjelizáciu medzi Slovanmi, a tým ich už v počiatkoch ochrániť pred etnickou smrťou. Ľudstvu tak zanechali odkaz trvalých hodnôt, ktoré spoluvytvárajú duchovnú kultúru Európy.

Záver

Tisícstopäťdesiate výročie príchodu svätých Cyrila a Metoda na naše územie, ich misijné, z dnešného pohľadu apoštolské pôsobenie, nám dáva príležitosť uvedomiť si, že ich životný príbeh, ich osud, vyjadrujú pojmy Božie Slovo a zodpovednosť. Bola to zodpovednosť za Božie Slovo pred Bohom, svojím účinkovaním zodpovedali Bohu za ľudí, ktorí spoznajúc Božie Slovo, našli a pocítili zmysel života a nádej. Obetavo a neúnavne preto slúžili tomuto cieľu, ktorý bol zmyslom ich života a z tejto cesty ich neodradili žiadne útrapy, ústrky, ani zlovôľa mocných.

Takto vnímame odkaz, posolstvo a príklad svätých Cyrila a Metoda, a z tohto aspektu pociťujeme ich pretrvávajúci patronát nad Európou, zmietanou dnes mnohými krízami, ktorých príčinou je predovšetkým kríza mravná.

PRÍHOVOR PANI STAROSTKY OBCE VESELÉ

HYMNA SR (T1)

Položenie kvetov a vencov k pamätníku ThDr. Štefana Moysesu

AGAPÉ – malé občerstvenie a pohostenie

